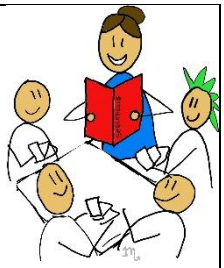

Nieuwsbrief voor de arbiter van nu én morgen

Verschijnt 2-wekelijks óf eerder als er iets moois te melden is

nummer 8 20 juli 2026

Oók voor:

elke bridger, bridgeclub en district die ook na een onregelmatigheid graag zien dat spelers en arbiter van het spel en van elkaar blijven genieten

Uitgave van Bridge Service

In de planning

Examenperioden voor de Praktijk Arbiter en Technisch Arbiter Pas

Versie	Tijdvak	Basis
1e	Nu tot 30-9-'26	Spelregels 2017
2e	1-1-'27 t/m 31-1-'27	Spelregels 2017
3e	1-8-'27 t/m 30-9-'27	***Spelregels 2027***

'2027-Spelregeltoets'

voor alle liefhebbers, uitsluitend ter lering ende vermaeck

Met deze vragen toets je je kennis van de gewijzigde/nieuwe spelregels.

Zodra we deze toets gereed hebben (medio 2027) melden we dat.

Nieuws

Eerder meldden we dat de vijftien lessen van de ***Cursus Praktijk Arbiter*** medio augustus op www.bridgeservice.nl zouden staan. Die belofte klopt niet meer, want de lessen staan dankzij Liesbeth daar ***nu*** al op!

Dat geldt **niet** voor de bijbehorende Praktijktrainingen en het document Technische Hulpmiddelen. Die kunnen gratis bij Liesbeth worden aangevraagd. De Praktijktrainingen uiteraard alleen door mentoren en clubcommissies die de PA-cursisten begeleiden.

Ook ***Plezierig Rechtzetten*** staat nu op www.bridgeservice.nl!

Inhoud van deze Nieuwsbrief

2 Weggevallen tekst na het printen…
3 Vragen en reacties uit de (soms harde) praktijk
3 Getoonde kaart tijdens het bieden, ontvangen vragen over juiste toepassing
4 Getoonde kaart tijdens het bieden: exameninstinker, met wens spelregels 2027
6 Getoonde kaart tijdens het bieden, gedachtewisseling over verbeterwensen
7 De Bridgemate app, gewenst voor bekijken van de tussenstanden?
8 Ontvangen reactie van een mentor op de Cursus Praktijk Arbiter

Weggevallen tekst na het printen…

Bedankt voor de nieuwe les2
Maar nu vallen de paginanummers bij de les er af. Bij de originele die ik nu vervang was dat niet zo. En bij de praktijkoefeningen ook niet, daar worden ze wel geprint. Mijn printer laat de onderste 1,45 cm blanco. Nu ga ik bij de printer zitten en schrijf gauw de paginanummers op de bladen die worden uitgespuugd. Werkt de opsteller soms met Apple oid?

Liesbeth:

Kijk eens of het hiermee lukt? **AI** (Artificial Intelligence) even aan het werk gezet.

De **HP DeskJet 3052A** kan **niet randloos op A4 afdrukken**. Dat betekent dat hij altijd een kleine witte marge rondom de pagina nodig heeft. Als een PDF tot helemaal aan de rand is opgemaakt, zal er een stukje worden afgesneden of verkleind.

Probeer het volgende:

1. Open de PDF in **Adobe Acrobat Reader** (niet in Edge of Chrome).
2. Kies **Bestand** → **Afdrukken**.
3. Bij **Paginagrootte en verwerking** kies je:
   - ✓ **Passend** (Fit)
   - of **Verkleinen te grote pagina's** (Shrink oversized pages)
   - **Niet**: *Ware grootte* als er randen worden afgesneden.
4. Klik op **Eigenschappen** bij de printer en controleer:
   - Papierformaat: **A4**
   - Oriëntatie: **Staand** of **Liggend** zoals de PDF.
   - Schakel eventuele optie **Randloos** uit (als die er al staat).

Vragen en reacties uit de (soms harde) praktijk	
	
Onze antwoorden staan standaard op de volgende pagina, zodat je eerst op geheel eigen kracht jouw rechtzetting kunt vaststellen. **We houden van transparantie** Als we binnen ons vaste team een verschil van inzicht hebben over het antwoord of de rechtzetting, geven we in die gevallen ook onze gedachtenwisseling.	
	Ons vaste team Ciska Zuur, Ron Jedema, Ton Kooijman, Siger Seinen, Dennis Stuurman, Martijn Verstraelen en Rob Stravers Rob.stravers128@gmail.com

Getoonde kaart tijdens 'het bieden'

Ontvangen vragen over de juiste toepassing

1. Welk artikel geldt als de beeldzijde vóór de eerste bieding wordt getoond?

2. Als de beeldzijde zichtbaar is voor de partner, geldt artikel 24 NIET als dat gebeurt vóór de eerste bieding (pas of openingsbod). Moet die kaart dan wél terug in de hand, ook als dat een honneur is? Of moet dan opnieuw worden gedeeld? Dat kan niet zomaar met gedupliceerde spellen of in een viertallenwedstrijd als dat spel al aan de andere tafel is gespeeld.

3. Wat zijn de gevolgen als een speler de beeldzijde ***opzettelijk*** laat zien na de eerste bieding? Krijgt die een standje, foei, en dan opnieuw delen?

4. En als een ander aan jouw kaarten zit, is dat al een overtreding. G- (ook bij lichamelijke beperking?) en G+ dan maar?

Rob:

Er zijn veel misverstanden over deze feitelijk eenvoudige onregelmatigheid. Dat heeft – volgens mij – alles te maken met de onduidelijke spelregeltekst: het ***niet*** concreet benoemen van wat precies op welk moment gebeurt. Niet voor niets verlaagt de onduidelijke tekst examenvragen over dit onderwerp tot instinkers. Omdat ik ervan overtuigd ben dat de wetgevende en wetschrijvende macht de juiste behandeling zo helder mogelijk vastleggen, geef ik in het artikel hierna een paar suggesties voor de al snel verwachte nieuwe spelregels van 2027. Mijn antwoorden op deze drie vragen:

1. Als ***vóór de eerste bieding*** de beeldzijde van een kaart zichtbaar is voor de partner, geldt artikel 16D.

2. Volgens dit artikel mag de WL het spel opnieuw laten delen als de vorm van de wedstrijd dat toelaat. Dat kan dus NIET als wordt gespeeld met

gedupliceerde spellen, en ook niet in een viertallenwedstrijd als dat spel al aan de andere tafel is gespeeld.

3. Als opnieuw delen niet kan, gaat de getoonde kaart terug in de hand. De WL zal de partner erop wijzen dat hij de informatie van de getoonde kaart niet mag gebruiken (de tegenstanders mogen dat wél). En als de WL na afloop van het spel meent dat de overtreders toch voordeel behaalden uit de getoonde kaart, heft hij dat voordeel op met een arbitrale score.
   Wel of niet de beeldzijde opzettelijk tonen ***na de eerste bieding*** maakt alleen verschil als de getoonde kaart niet hoger is dan de negen. Want alleen als de beeldzijde per ongeluk is getoond, krijgt de partner geen pasplicht in zijn eerstvolgende biedbeurt. Met opzettelijk tonen denk ik aan een kaart voorspelen omdat die speler denkt dat het bieden is afgelopen. Dus niet aan een speler die zijn klaveraas uit zijn waaier pakt en laat zien als antwoord op het azenvragen van zijn partner. Want dan hebben we een ander veel ernstiger probleem ☺.

4. Elke speler mag alleen zijn eigen kaarten aanraken. Interessant als een speler de kaarten van een tegenstander uit het board pakt en daarbij een kaart open op tafel laat vallen. Die kaart gaat dan terug in de hand, het spreekt vanzelf dat die informatie dan ook door de tegenstanders niet mag worden gebruikt!

   Kaarten die worden getoond door een lichamelijk of geestelijke beperking van die speler gaan uiteraard zonder straf terug in de hand!

Getoonde kaart tijdens het bieden: exameninstinker…

Wens voor de nieuwe spelregels (2027)

Ik probeer mijn cursisten altijd de achterliggende gedachte van de spelregels te laten begrijpen. Dat maakt de regels gemakkelijker te onthouden en later ook terug te vinden.

Het verschil in afhandeling tussen een getoonde kaart (vlak) ***vóór de eerste bieding*** (16D1) en (vlak***) ná de eerste bieding*** (24) vind ik lastig te verklaren, met name wanneer het een honneur betreft.

Ik vraag me zelfs af of dit ooit een bewuste keuze van de spelregelmakers is geweest.
Als dat laatste niet zo is, vind ik het vreemd dat deze kennis in een examen als instinker wordt gebruikt.

Maar nu mijn aanvulling:
In de **ArbitreerWijzer** (versie 2.3.7) komt het onderscheid tussen: ***vóór de eerste bieding*** en ***ná de eerste bieding*** niet naar voren. Er wordt alleen gesproken over: "12 Getoonde of voorgespeelde kaart voor het begin van de speelperiode." In dat onderdeel staat geen vraag in de trant van: "Is de bieding al begonnen?". Misschien moet zo’n vraag er wel bij gezet worden.

Rob:

De begrijpelijke verwarring begint met de spelregeltekst. Artikel 24 spreekt over de getoonde beeldzijde tijdens 'het bieden'. De argeloze lezer leest 'het bieden' gemakkelijk als 'biedperiode'.
De ***biedperiode*** start met het uit het board nemen van de kaarten en eindigt met het tonen van de uitkomstkaart.
Het ***tijdvak van het bieden*** is beduidend korter: tussen de eerste bieding (pas of openingsbod) en de afsluitende pas.
Omdat een voor de eerste bieding getoonde beeldzijde van een kaart heel anders wordt behandeld dan erna, kun je inderdaad spreken van een instinker als die grens wordt verdoezeld in 'het bieden'.
Om vooral te voorkomen dat de spelregels verkeerd worden toegepast, heb ik twee voorstellen ter verduidelijking van artikel 24:

1. Verander 'het bieden' in de koptekst van artikel 24 in '(…) tijdens de ***biedperiode'***

2. De huidige eerste zin van artikel 24 luidt:

   'Als de wl vaststelt dat ***tijdens het bieden***, als gevolg van een fout van de speler zelf, de beeldzijde van een of meer kaarten van diens hand gezien kon worden door zijn partner, moet de wl voorschrijven dat elke zodanige kaart tot het eind van het bieden met de beeldzijde naar boven op tafel blijf liggen.'

   Maak daar twee zinnen van.

   - Noem eerst het tonen van de beeldzijde(n) **vóór de eerste bieding**. Laat die (conform artikel 16D terugnemen en laat de WL het resultaat aanpassen als de overtredende partij volgens hem voordeel haalt uit die informatie.

   - De huidige eerste zin wordt de tweede zin en verander 'tijdens het bieden' in: '**ná** een openingsbod of pas.'

Maar… als de verplichte pas ook uit artikel 24 wordt gehaald, en de behandeling gelijk wordt getrokken met de aanpak van het huidige artikel 16D, vervallen daarmee deze twee wensen…

Wat betreft de ArbitreerWijzer

Die gaat al in de fout met de ***naam*** van artikel 24met: 'Getoonde of voorgespeelde kaart ***voor het begin*** van de *speel****periode*** (art. 24)'.

Deze overtreding is immers onmogelijk, omdat de speelperiode begint met het uitnemen van de speelkaarten…

Gedachtewisseling over het omgaan met de getoonde kaart tijdens (of voor) het bieden

Rob:

Op mijn vraag aan een zeer actieve mentor wat hij vindt van mijn hierboven staande wensen voor de Nieuwe spelregels kreeg ik de volgende reactie:

In de huidige spelregels konden wij dus niet bedenken dat artikel 16D van toepassing zou worden als de kaart voor het bieden per ongeluk zichtbaar werd. Dat miste ik in de nieuwsbrief, en dat mist idd ook in de ArbitreerWijzer (die dus verbeterd moet worden).

Voor wat betreft jouw voorstel tot wijziging van de spelregels:

- Ik vind het maar heel raar dat er mildere maatregelen zijn voor het bieden aan tafel begint. Een speler is immers verantwoordelijk voor alleen zijn eigen kaarten, en het per ongeluk tonen is 99% van de keren een gebrek aan zorgvuldigheid bij het uitnemen en in de hand-waaier-plankje nemen. Als op dat element geen maatregel staat, dan blijven we opnieuw delen. G- hiervoor, G+ voor opps, leert het wel af.

  Rob:

  Ik zal het je nog sterker vertellen, ik pleit ervoor om die mildere maatregelen ook toe te passen ná het openingsbod. Dat is dan geheel in de lijn van de Strekking van de spelregels: niet in de eerste plaats straffen maar schade voorkomen/herstellen.

  - Mensen met een beperking (ik denk aan Parkinson, spierziektes etc.) zijn zo gewaar van hun handicap dat die natuurlijk wat meer coulance verdienen maar zelf zo gewaar zijn van hun beperking dat ze meer concentratie opbrengen in deze fase.

  Rob:

  Ik heb (nog steeds) het geluk van een goede lichamelijke en geestelijke gezondheid. Ondanks dat ik mij daardoor niet goed kan verplaatsen hoe het is om met een beperking ons mooie spel te spelen, ben ik ervan overtuigd dat juist deze spelers met een indrukwekkende vechtlust doen wat ze nog kunnen doen.

- Ik zie “opnieuw delen” als een oplossing die maar zelden praktisch uitpakt. (alleen in 1e ronde viertallen wedstrijd)

- Ik zou pleiten voor artikel 24 van toepassing laten zijn voor de hele biedperiode, dus vanaf het moment dat een speler de controle over zijn kaarten neemt.
  - Dat stel jij toch ook voor en dan is artikel 16D (eenmaal aan tafel) toch nooit van toepassing?

  Rob:

  Mijn voorkeur gaat uit naar 16D voor de volledige biedperiode. Maar ik ga daar niet over…
- Tussen de rondes, bij het wisselen, kan er zeker wel info tot een speler komt die onder 16D valt.)

- En als artikel 16D dan toch van toepassing zou kunnen zijn, waarom wordt dat dan niet vermeld in artikel 24? Terwijl er wel wordt verwezen naar bijv / oa artikel 16C.

  Rob:

  Helemaal eens.
  - Als het bord op de grond plettert voor dat iemand zijn kaarten eruit heeft getrokken, dan maar NG (vermoedelijk voor de hele club nu.

Rob:

Er zijn mooiere oplossingen:

- als wordt gespeeld met gedupliceerde spellen kan dat spel gemakkelijk worden gecorrigeerd;
- als herstel niet mogelijk is, het scorebriefje splitsen in twee groepen. Gaat heel gemakkelijk met het Rekenprogramma.

- Dat een kaart terug in de hand mag onder bijzondere omstandigheden, dat vind ik eigenlijk onnodig ingewikkeld maar ook onbevredigend. Wat lost dat op? Waarom niet op tafel laten liggen? Iedereen weet van die kaart, zelfs als een van de spelers die kaart nog niet heeft (kunnen) zien moet iedereen weten wat er gebeurde en welke kaart er dan terug in welke hand gaat (anders roep je de arbiter en vraag je "Wat gebeurt hier allemaal?"). Een Aas die terug in de hand gaat en dan geen strafkaart kan worden, dat vind ik nogal wat… Met die OI goed omgaan wordt bijna ondoenlijk.

Rob:

Ik denk dat in de meeste gevallen het effect van die kennis meevalt. Ook omdat de overtredende partij het nadeel van de twijfel kan en zal verwachten.

- Artikel 16 zelf kan ook wel beter:
  - 16A spreekt over "bij het bieden", waarbij dus wordt weg gelaten wanneer dat precies begint (te veel voorkennis is nodig om dit goed leesbaar te laten zijn).
  - Zelfs 16D kan beter, want in de opsomming van momenten waarop 16D van toepassing zou kunnen zijn (komma gescheiden opsomming) staat er ergens tussenin ", voordat het bieden begint, ". Dat is niet een van de opgesomde moment, maar een bijzin die slaat op het voorgaande voorbeeld ("..aan een andere tafel of,"). Dat is slecht Nederlands, die opsomming moet helderder kunnen met eenduidig gebruik van de komma. Dan maar een paar regels meer gebruiken een voorbeelden nummeren of zo.

Rob:

Eens. Liever in één artikel de rechtzetting als de kaart is getoond vóór de eerste bieding; en de rechtzetting als na de openingsbieding een beeldzijde wordt getoond. Volgend jaar lezen en weten we meer ☺.

De Bridgemate-app

Momenteel is het mogelijk dat men de spellen die gespeeld worden op de club dezelfde zitting nog kan inzien.
Dus men kan tijdens de zitting reeds zelf zien hoe men er voor staat.
Dit is wel via het rekenprogramma in te stellen (wel of niet toestaan)
Mij lijkt dat niet prettig als ieder continue op zijn telefoon zit te kijken. Ik heb de app ook maar ga daar geen gebruik van maken op de club.
Waarschijnlijk ben ik hier te kritisch in. De ene club doet het wel de andere niet.
Wat is het voordeel?

Rob:

Mijn persoonlijk voorkeur: als club niet instellen/gebruiken. Laten we het contact dat we nog hebben koesteren.

Ciska:

Helemaal mee eens. Iedereen is het ermee eens dat 'men' veel te veel zit te Appen etc. En dan gaan ze bij een bij uitstek sociale sport als bridgen die App leuk binnen halen. "Omdat het kan".
Ik ben er zeer op tegen.

Ontvangen vragen en reacties op de Cursus Praktijk Arbiter	
	
Vragen over de cursussen, praktijkoefeningen, de ArbitreerWijzer en Plezierig Rechtzetten. Voorgestelde verbeteringen voeren we onmiddellijk uit!	

Van een mentor (met drie cursisten)

Mijn drie PA-cursisten deden recent het examen.

De eerste kandidaat: deed het goed, hoewel zij zich gespannen en onzeker voelde. Arbitreert reeds op de club.

De tweede: veel kennis in zijn hoofd, nog wat moeite die te verwoorden. Was ook al begonnen met arbitreren.

De derde: wel voldoende kennis, hoewel wat haperend; kan merken dat hij nog geen praktijkervaring had.

Een enkele opmerking mijnerzijds:

- Pittige cursus voor bridgers met nul arbiter ervaring. Zelf had ik alleen de CA cursus van de NBB gedaan.
- Ik heb door deze cursus veel bijgeleerd; verdieping en verbreding. Hierdoor kon ik ook goed aanvoelen hoe de cursisten deze stof ervoeren.
- Wel heb ik het vermoeden dat de stof bestond uit CA cursus plus de gehele of gedeeltelijke CA+ cursus.

- Over all: zeer positieve ervaring van mij en "mijn" cursisten. En de complimenten voor al de tijd en energie die jullie hierin steken.

Liesbeth:

Dank je wel voor het insturen van de resultaten van de afgenomen examens. Ik wil jou en jouw kandidaten van harte feliciteren met het behaalde resultaat. Natuurlijk ook de felicitaties van Roberto.
En wat de kandidaten betreft: de praktijk is de beste leermeester. Dus ze moeten aan de slag!

Ook wil ik je bedanken voor je complimenten over de cursus. Altijd goed om positieve reacties te krijgen. Alhoewel we ook graag de mindere reacties willen horen, want daar kan de cursus alleen maar beter van worden.

Binnenkort zal ik je de digitale Praktijk Arbiter Passen toesturen.

Ron:

De naam van de cursus is precies waar het voor staat: alle arbitrages afhandelen op een recreatieve en competitieve club. Dus wat "men" in de praktijk op de club of in het district mag verwachten.

De PA cursus behandelt alle aspecten, terwijl de CA+ met een grote boog om de Ongeoorloofde Informatie en de spelersraadpleging heen gaat. Aan de andere kant houdt de CA+ cursus zich ook (bescheiden) bezig met viertallen, waar dat in de PA cursus nauwelijks aan de orde komt. Maar ja, welke club speelt nog een viertallen competitie? In "mijn" district zijn er hoogstens zes clubs die nog aan de districtsviertallencompetitie meedoen, maar intern wordt er slechts door twee clubs een viertallencompetitie georganiseerd.

Er zijn dus wel verschillen, maar ik durf best wel hardop te beweren, dat de PA cursus verreweg de meeste dekking heeft over wat de arbiter in de praktijk kan tegenkomen. De CA+ staat op een vergelijkbaar niveau (al begrijp ik niets van het uitsluiten van de spelersraadpleging) en de CA cursus is feitelijk kinderspel, want daar wordt een zeer beperkt aantal overtredingen en misverstanden behandeld.

In de PA cursus zit een bijlage technische hulpmiddelen, waar de cursist duidelijk wordt gemaakt, hoe hij zijn beslissing kan ingeven in het systeem (wat onder de CO cursus valt), zodat de arbiter die door ons is opgeleid, zo goed mogelijk kan functioneren. Verder blijven we met de PA cursus ook weg bij de materie die in de CO cursus wordt behandeld.
